

פרי הילולים לתורה

וחסידות*

123456789101112131415161718192021222324252627282930313233343536373839404142434445464748495051525354555657585960616263646566676869707172737475767778798081828384858687888990919293949596979899100

טוב אחרית דבר מראשיתו. ראשיתה של ישיבת "חידושי הרי"ם" היתה בשנת תרצ"ו. לפני 27 שנים בביקורו החמישי של כבוד קדושת מרן האדמו"ר מגור, בעל "אמרי אמת", זכר צדיק לברכה, עלתה במחשבתו להרחיב את אוהלה של תורה ולנטוע שתיל רך, ענף עץ אבות החסידות ויראה טהורה, גם בלב הישוב החדש. הוא הביע דעתו בפני בנו, הרב ר' שמחה בונם שליט"א, שמן הנכון להקים בתל-אביב ישיבה כדוגמת ישיבת "שפת אמת" בירושלים, שהקים אותה בשנת תרפ"ד בביקורו השני בארץ הקודש. מעודד למראה עיניו בפריחתה ובשגשוגה של ישיבת "שפת אמת" הביע קורת רוחו באומרו: "ראיתי יותר ממה שקיוויתי".

אדיר היה חפצו של כבוד קדושת מרן האדמו"ר מגור זכר צדיק לברכה להרחיב את גבולה של תורה, ולהקים מבצר לתורה ולחסידות גם בתוככי תל-אביב, מרכזו של

* פורסם ב"המודיע", י"ב אלול תשכ"ג, מתוך דברים במעמד יריית אבן הפינה לישיבת "חידושי הרי"ם" בצפון תל אביב

הישוב החדש. למי שנהירים שבילי תל-אביב של אז, לפני קרוב ל-30 שנה, יודע אל נכון עד כמה נועז היה הרעיון. תל-אביב היתה אז בראשית גידולה והתרחבותה, לא מרובה באוכלוסין, ובייחוד היה מצבה הדתי בלתי מעודד כל עיקר. בשטח החינוכי-תורני כמעט היתה בחינת אדמה צחיחה. מלבד ניצנים ראשונים כגון "שערי תורה" ו"היכל התלמוד" לא נשמע קול התורה ברמה. ומכל שכן, ישיבה בנוסח חסידות פולין – מי היה יכול להעלות זאת אפילו במחשבה גרידא.

אולם כבוד קדושת מרן בעל "אמרי אמת", זכר צדיק לברכה, שכל חייו היו קודש למען כלל ישראל ולמען הפצת תורה ויראה בכל אתר ואתר, דאגתו היתה נתונה לישוב החדש ולעיר תל-אביב ההולכת ונבנית, ברוך השם, בצעדי ענק, לבל יבולע לצביונה הרוחני-דתי. לפיכך חפץ להקים עולה של תורה בתוך עיר ואם זו בישראל. רצון אדיר זה הפך לצו קדוש לחסידיו ומקורביו, ונתקיימה שאיפתו: הישיבה הוקמה.

במרוצת הימים, עם התרבות וגידול מספר תלמידיה, נקראה הישיבה בשם ישיבת "חידושי הרי"ם", על שם מייסד שושלת חסידות גור, שר התורה, הגאון הקדוש, רבי יצחק מאיר, בעל ה"חידושי הרי"ם", זכר צדיק לברכה. למותר לתאר את השתלשלות הדברים במשך קרוב לשלושים שנות קיומה של הישיבה, כל לבטי קיום ויסורי גידול בחומר וברוח שעברו עליה. זוהי בעצם היסטוריה של יגיעה, תלאות, קשיים ומשברים, שהם מנת חלקם של כל מוסד תורני ובית אולפנא לתורה ויראה. שבכל אחד

¹²³⁴⁵⁶⁷אוצר החכמה

מתקיים: "והיה ראשיתך מצער". אבל ברוך השם שזכינו לכך שאפשר לנו לומר: "ואחריתך ישגה מאוד".

ישיבת "חידושי הרי"ם" גדלה ברוך השם והניבה פרי הילולים, חינכה וגידלה מאות תלמידים לתורה ולחסידות במשך שנות קיומה, עד שהפכה לאחת הישיבות הגדולות והחשובות ביישוב החדש, ובמיוחד בתל-אביב. הישיבה בתל-אביב מהווה חוליה חשובה בשרשרת מוסדות התורה בארץ, וכאבן חן במשבצת היכלי התורה והחסידות של גור, שבראשה מתנוססת לשם ותפארת הישיבה "שפת אמת" בירושלים עיר הקודש.

במשך שנות קיומה של הישיבה זכינו והיא עברה לביתה, למשכן קבע, לבניינה היפה ברחוב פרץ, המכיל גם פנימיה. אבל גם היכל זה צר מלהכיל את הבאים בשעריו. הגענו ברוך השם למספר של קרוב ל-200 תלמיד, אבל הדרישה רבתה פי כמה. הלחץ גדול. עשרות עשרות תלמידים מידפקים על דלתותיה של ישיבה חשובה זו בכדי להתבשם מאורה של תורה, ואילו אין לאל ידינו להענות לתביעות אלו. מחוסר מקום אין לצערנו אפשרות לקלוט את בני ציון היקרים הכמהים לדבר תורה וחסידות באווירתה המיוחדת של ישיבת "חידושי הרי"ם".

כאן חובה עלינו לציין כי מאת ה' היתה זאת, היא נפלאת בעינינו. דווקא בשעה זו שאנו עדים לירידה מוסרית ולריקנות מבהילה, שהיא נחלת המחנה החילוני ובייחוד הדור הצעיר, הנוער המנוער מכל זיק של יהדות ומוסר התורה, לעת כזאת זכינו ברוך השם למהפכה רוחנית

בתוככי ישראל. רבה הנהירה לאוהלי תורה, רבים מבני הנוער רעבים וצמאים לשמוע את דבר ה'. נתווספו ספסלים בבתי המדרש ובבתי אולפנא. קול ה' נשמע ברמה בכל רחבי ארץ ישראל.

אוצר החכמה

החינוך-העצמאי של אגודת ישראל, שהוא הערובה לעתודה התורנית בארץ והרזרוואר לישיבות והיכלי התורה, זכה לגידול ולהתעצמות. רבים נפקחו עיניהם לראות התהום הפעורה לרגלי החינוך החילוני ונושאים את נפשם לחנך בניהם בישיבות. ומכל שכן שזוהי משאת נפשם ומגמת חייהם מאז ומתמיד של ציבור חסידי גור לחנך בניהם לתורה ויראת שמים טהורה.

זכינו ברוך השם ובארצנו הקדושה זכו אכסניות של תורה, הישיבות הקדושות, לבנייני פאר, בבחינת תורה מפוארה בכלי מפואר. כך הוקמו בניינים מפוארים לישיבות חסידי גור בירושלים, בתל-אביב ובבני-ברק. ועכשיו אנו מתכוננים להקים בעזרת השם בנין ענק, ארמון לתורה וחסידות, שיעלה קרוב ל-3 מיליון לירות. חבר העסקנים העמלים עם הישיבה מיום היווסדה, ואשר נושאים בעולה, אדירה תקוותם כי הציבור החרדי לכל שדרותיו ייענה בחפץ לב לקריאתם, יתגייס לעזרתם, ויטה שכם לביצוע המהיר בהקמת מפעל מבורך זה שרב ברכה צפונה בו לדור הצעיר, וממנו פינה ויתד לעתיד התורה בישראל.

אנו תפילה שהקדוש-ברוך-הוא יעזור לנו להוציא לפועל מחשבתנו. בורא עולם בקנין ישלים זה הבנין ונזכה לברך